

Spomenica o soglasju

med vladami Italije, Združene kraljevine, Združenih držav in Jugoslavije o Svobodnem tržaškem ozemlju

1. Ker se je pokazalo, da izpolnjevanje določb mirovne pogodbe z Italijo, nanašajočih se na Svobodno tržaško ozemlje, ni možno, so imele vlade Združene kraljevine, Združenih držav in Jugoslavije cono A in B tega ozemlja od konca vojne pod vojaško okupacijo in vojaško upravo. Ob podpisu pogodbe sploh ni bilo namena, da bi bile te odgovornosti drugačne, razen začasnih, in vlade Italije, Združene kraljevine, Združenih držav in Jugoslavije kot prvenstveno zainteresiranih dežel, so se nedavno skupaj posvetovale, da bi proučile način, kako bi sedanji nezadovoljivi položaj najbolje opustili. Kot posledica tega so se sporazumele o naslednjih praktičnih dogovorih:
2. Brž ko bo ta Spomenica o soglasju parafirana in v njej predvideni obmejni popravki uresničeni, bodo vlade Združene kraljevine, Združenih držav in Jugoslavije zaključile vojaško upravo v conah A in B tega ozemlja. Vladi Združene kraljevine in Združenih držav bosta umaknili svoje vojaške sile s področja severno od te meje in izročili upravo tega področja Italijanski vladi. Italijanska in jugoslovanska vlada bosta takoj potem razširili svojo civilno upravo, vsaka na tisto področje, za katero bosta odgovorni.
3. V točki 2 omenjeni obmejni popravki bodo storjeni po zemljevidu iz priloge I. Predhodno razmejitve bodo opravili predstavniki Zavezniške vojaške uprave in Jugoslovanske vojaške uprave, brž ko bo ta Spomenica o soglasju parafirana, vsekakor pa v treh tednih od dneva parafiranja. Jugoslovanska in Italijanska vlada bosta takoj imenovali komisijo za razmejitve, da bo dosežena natančnejša razmejitev po zemljevidu v prilogi I.
4. Italijanska in jugoslovanska vlada sta sporazumni, da začne veljati Posebni statut iz priloge II.
5. Italijanska vlada se zavezuje, da bo vzdrževala

svobodno pristanišče Trsta v splošnem skladu z določbami členov 1. do 20. priloge VIII. mirovne pogodbe z Italijo.

6. Italijanska in jugoslovanska vlada sta sporazumni, da proči osebnosti ali imovini kateregakoli prebivalca področja, ki preide pod njuno civilno upravo in v skladu s to Spomenico o soglasju, ne bosta storili nobenih zakonitih ali administrativnih ukrepov preganjanja ali diskriminacije zaradi prejšnje politične dejavnosti v zvezi z obravnavanjem vprašanj Svobodnega tržaškega ozemlja.
7. Italijanska in jugoslovanska vlada sta sporazumni, da bosta v dveh mesecih od dneva parafiranja te Spomenice o soglasju začeli pogajanja, da bi čimprej sklenili sporazum o ureditvi drobnega obmejnega prometa, vstevši olajšave za gibanje prebivalcev obmejnih področij po suhem in po morju čez mejo za normalne trgovske in druge dejavnosti, kakor tudi za prevoz in promet. Ta sporazum bo obsegal Trst in področja, na katera le-ta meji. Dokler takšen sporazum ne bo sklenjen, bodo pristojne oblasti vsaka v svoji pristojnosti storile ustrezne ukrepe za olajšanje drobnega prometa.
8. Eno leto od parafiranja te Spomenice o soglasju se bodo lahko ljudje, ki so prej stanovali (»per-tinenti« — »pristojni«) na področjih, ki preidejo pod civilno upravo Italije oziroma Jugoslavije, nemoteno vrnili na ta področja. Vsi, ki se bodo tako vrnili, kakor tudi tisti, ki so se že vrnili, bodo uživali iste pravice kakor ostali prebivalci teh področij. Ti ljudje bodo v skladu z veljavnimi zakoni razpolagali s svojo lastnino in imovino, kolikor med tem tega že niso storili. Dve leti po dnevu parafiranja te Spomenice o soglasju bodo lahko ljudje, ki so prej živeli na enem teh področij, pa se ne nameravajo tja vrniti, in ljudem, ki zdaj živijo na enem teh področij, pa se bodo v enem letu od dneva parafiranja te Spomenice o soglasju odločili zapustiti to bivališče, prenesli svoje premoženje in svoja denarna sredstva. V zvezi s to imovino jim ne bodo naložene nobene uvozne in izvozne carine kakor tudi ne druge davke. Zneski, ki so realizirani s prodajo imovine ljudi, ki bodo ne

glede na to, kje prebivajo, sklenili prodati premit-
nine in nepremičnine v dveh letih od dneva pa-
rafiranja te Spomenice o soglasju, bodo deponirani
na posebnih računih pri Narodnih bankah Italije
ali Jugoslavije. Ob koncu dveletnega obdobja bo-
sta obe vladi likvidirali saldo med tema dvema ra-
čunoma. Brez škode za neposredno uporabo do-
ločb te točke se italijanska in jugoslovanska vlada
ločili zapustiti to bivališče, prenesli svoje premit-
parafiranje te Spomenice o soglasju sklenili po-
droben sporazum.

9. Ta sporazum o soglasju bo sporočen Varnost-
nemu svetu Združenih narodov.
London, 5. oktobra 1954.

Sledijo podpisi veleposlanikov štirih dr-
žav (Jugoslavije, Italije, Vel. Britani-
je in ZDA v Londonu): Vladimir Ve-
lebit, Manlio Brosio, Geoffrey W. Har-
rison, Llewelyn E. Thompson.

Posebni statut

Ker je skupni namen italijanske in jugoslovanske vla-
de, da zagotovita pravice človeka in osnovne svoboščine
brez diskriminacije glede rase, spola, jezika in vere na
področjih, ki preidejo pod njuno upravo po določbah te
Spomenice o soglasju, je bil dosežen sporazum v nasled-
njem:

1. V upravljanju svojih zadevnih področij bodo itali-
janske in jugoslovanske oblasti ravnale v skladu z načeli
splošne deklaracije o pravicah človeka, ki jo je sprejela
Generalna skupščina ZN 10. decembra 1948, da bi lahko
vsi prebivalci obeh področij brez diskriminacije v celoti
uživali osnovne pravice in svoboščine, našteje v zgoraj
omenjeni deklaraciji.

ENAKOST V PRAVICAH

2. Pripadniki jugoslovanske etnične skupine na pod-
ročju, ki ga upravlja Italija, in pripadniki italijanske
etnične skupine na področju, ki ga upravlja Jugoslavija,
bodo uživali enake pravice in ravnanje kakor ostali pre-
bivalci obeh področij.

Ta enakost pomeni, da bodo uživali:

a) enakost z ostalimi državljani glede političnih in
državljanjskih pravic kakor tudi ostalih pravic človeka in
osnovnih svoboščin, zajamčenih s členom 1;

b) enake pravice v pridobivanju ali opravljanju jav-
nih služb, funkcij, poklicev in časti;

c) enakost glede stopanja v javne in upravne službe;
v tem oziru se bosta italijanska in jugoslovanska uprava
ravnali po načelu, da bo jugoslovanski etnični skupini,
oziroma italijanski etnični skupini pod njuno upravo omo-
gočeno, da bosta pravično zastopani na upravnih položaj-
jih, zlasti na področjih, kakor so šolski inšpektorati, kjer
gre zlasti za korist teh prebivalcev;

d) enakost ravnanja v opravljanju svojih dejavnosti
ali poklicev v kmetijstvu, trgovini, industriji ali na kakem
drugem področju, kakor tudi v organiziranju in vodenju
poslov gospodarskih združenj in organizacij v te namene.
Takšna enakost v ravnanju se bo nanašala tudi na vse
davke in dajatve. V tem oziru si bodo lahko ljudje, ki se
zdaj ukvarjajo s kako dejavnostjo ali poklicem, pa nimajo
potrebne diplome ali spričevala za opravljanje teh dejav-
nosti, v štirih letih od dneva parafiranja te Spomenice o
soglasju pridobili potrebno diplomu ali spričevalo. Teh
ljudi ne bo nihče oviral v opravljanju njihove dejavnosti
ali poklica zato, ker nimajo potrebnih dokumentov, razen
v primeru, če si jih niso pridobili v omenjenem obdobju
štirih let;

e) enakost v ravnanju pri uporabi jezika, kakor je
določeno v spodaj navedeni točki 5;

f) enakost z ostalimi državljani na splošnem področju
socialnega skrbstva in pokojnin (dajatve za primer bole-
zni, pokojnine za primer starosti, invalidske pokojnine,
vštevši pokojnine za vojne invalide in pokojnine članom
družin tistih, ki so padli v vojni).

PREPOVED NETENJA NACIONALNE MRŽNJE

3. Netenje nacionalne in rasne mržnje je na obeh pod-
ročjih prepovedano in vsako dejanje takšne vrste bo kaz-
novano.

TISK, PROSVETA, KULTURA

4. Etnični značaj in neoviran kulturni razvoj jugoslo-
vanske etnične skupine na področju pod italijansko upra-
vo, kakor tudi italijanske etnične skupine na področju
pod jugoslovansko upravo, bosta zaščitena. j

a) Te etnične skupine bodo imele pravico do lastnega
tiska v svojem materinem jeziku;

b) prosvetne, kulturne, družbene in športne organiza-
cije obeh skupin bodo lahko svobodno delovale v skladu
z veljavnimi zakoni. Takšne organizacije bodo deležne ena-
kega ravnanja kakor druge ustrezne organizacije na zadev-
nih področjih, zlasti glede uporabe javnih poslopij, radia
in pomoči iz javnih finančnih sredstev; italijanske in ju-

goslovarske oblasti pa si bodo prizadevale, zagotoviti takšnim organizacijam stalno uživanje ugodnosti, ki jih uživajo zdej ali drugih enakovrednih ugodnosti.

POUK V MATERINEM JEZIKU

c) obe skupini bosta imeli pouk v materinem jeziku v otroških vrtcih, v osnovnih, srednjih in strokovnih šolah. Takšne šole bodo v vseh krajih področja pod italijansko upravo, kjer so otroci, ki pripadajo jugoslovanski etnični skupini, in v vseh krajih področja pod jugoslovansko upravo, kjer so otroci, ki pripadajo italijanski etnični skupini. Italijanska in jugoslovanska vlada sta sporazumno, da bosta sedanje šole, kakor so našete v priloženem seznamu, vzdrževali za etnične skupine na področjih pod njuno upravo in se posvetovali v mešanem odboru, predvidenem v zadnjem členu tega statuta, preden bi katero teh šol zaprli.

Te šole bodo uživale enakost v ravnanju z ostalimi šolami istega tipa na področju pod upravo Italije, oziroma Jugoslavije, glede zagotovitve učbenikov, poslopij in ostalih gmočnih sredstev, števila in položaja učnih moči kakor tudi priznavanja diplom. Italijanske in jugoslovanske oblasti bodo ukrenile vse potrebno, da bo zagotovljeno, da bodo v teh šolah poučevale učne moči, ki imajo isti materin jezik kakor učenci.

STALNOST UČNIH MOČI

Italijanske in jugoslovanske oblasti bodo brez odlašanja izdale vse tiste zakonske predpise, ki bi utegnili biti potrebni, tako da bi bila stalna organizacija teh šol urejena v skladu s predhodnimi določbami. Učitelji in profesorji, katerih govorni jezik je italijanski, pa so bili na dan parafiranja te Spomenice o soglasju zaposleni kot učne moči v šolstvu področja pod jugoslovansko upravo, ter učitelji in profesorji, ki je njihov govorni jezik slovenski, pa so bili omenjenega dne zaposleni kot učne moči v šolstvu področja pod italijansko upravo, ne bodo odpušteni s svojih položajev zato, ker nimajo potrebnih učnih diplom. Te izredne določbe se ne bodo uporabljale kot precedens, niti ne bo nihče zahteval njih uporabe v drugih primerih, razen v zgoraj omenjeni kategoriji. Jugoslovanske in italijanske oblasti bodo storile v okviru svojih veljavnih zakonov vse pametne ukrepe, da bi zgoraj omenjenim učnim močem zagotovile možnost, da si bodo na način, predviden v zgoraj omenjenem členu 2. d pridobile kvalifikacije za isti status kakor redni člani učnega osebja. Učni programi teh šol ne smejo biti obrtni v smer, ki bi nasprotovala narodnemu značaju učencev.

UPORABA JEZIKA V ODNOSIH Z OBLASTMI

5. Pripadniki jugoslovanske etnične skupine na področju pod italijansko upravo in pripadniki italijanske etnične skupine na področju pod jugoslovansko upravo bodo lahko svobodno uporabljali svoj jezik v osebnih in uradnih stikih z upravnimi in sodnimi oblastmi obeh področij. Imeli bodo pravico prejemati od oblasti odgovore v istem jeziku, pri ustnih odgovorih, bodisi neposredno ali po tolmraču; v korespondenci morajo oblasti zagotoviti vsaj prevod odgovora.

Javnim dokumentom, nanašajočim se na pripadnike teh etničnih skupin, všteti sodne razsodbe, bo priložen prevod v ustreznem jeziku. Isto velja za uradna obvestila, javne razglase in publikacije.

JAVNI NAPISI

V tistih volilnih enotah tržaške občine in v tistih ostalih občinah na področju pod italijansko upravo, v katerih prebiva znaten del pripadnikov jugoslovanske etnične skupine (najmanj četrtina) prebivalstva, bodo napisali na javnih ustanovah ter imena mest in ulic v jeziku jugoslovanske etnične skupine kakor tudi v jeziku oblasti, ki ima v rokah upravo; v tistih občinah na področju pod jugoslovansko upravo, v katerih prebiva znaten del pripadnikov italijanske etnične skupine (najmanj četrtina) prebivalstva, bodo ti napisali in imena v italijanskem jeziku kakor tudi v jeziku oblasti, ki ima v rokah upravo.

ZAJAMČEN GOSPODARSKI RAZVOJ

6. Gospodarski razvoj jugoslovanskega etničnega prebivalstva na področju pod italijansko upravo in italijanskega etničnega prebivalstva na področju pod jugoslovansko upravo bo zagotovljen brez diskriminacije in ob pravični razdelitvi razpoložljivih denarnih sredstev.

7. Na področjih, ki pridejo pod civilno upravo Italije ali Jugoslavije, niso dovoljene nobene spremembe meje osnovnih administrativnih enot z namenom, da bi ogržali etnično sestavo ustreznih enot.

MEŠANI ODBOR

8. Ustanovljen bo posebni mešani jugoslovansko-italijanski odbor, da bo pomagal in dajal nasvete o vprašanjih, ki se tičejo zaščite jugoslovanske etnične skupine na področju pod italijansko upravo in italijanske etnične skupine na področju pod jugoslovansko upravo. Odbor bo tudi proučeval prošnje in vprašanja posameznih pripadnikov ustreznih etničnih skupin glede uporabe tega statuta.

Jugoslovanska in italijanska vlada bosta omogočili odboru, da bo obiskoval področja pod njuno upravo in mu nudili vse olajšave pri izpolnjevanju njegovih dolžnosti.

Obe vladi se zavezujeta, da bosta takoj začeli pogajanja o podrobnih predpisih za poslovanje odbora. London, 5. oktobra 1954.

*Dr. Vladimir Velebit I. r.
Manlio Brosio I. r.*

Seznam slovenskih šol na področju bivše cone A

1. Otroški vrtci

Mestna občina Trst:

Barkovlje, Via San Fortunato 1; Greta; Sv. Ivan; Sv. Jakob, Škedenj; Sv. Sobotja; Lonjer; Bazovica; Trebče; Opčine; Sv. Križ; Prosek.

Mavhinje, Nabrežina, Devin.
OBČINA ZGONIK

Zgonik, Gabrovica.

Repentabor.

Dolina, Boljunc, Boršt, Domjo.

OBČINA DOLINA

2. Osnovne šole

MESTNA OBČINA TRST

Sv. Jakob, Ulica sv. Frančiška, Ulica Donadoni, Škedenj, Kačnara, Rojan, Sv. Ana, Sv. Ivan, Barkovlje, Opčine, Prosek, Sv. Križ, Trebče, Gropada.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA

Nabrežina Sesljan, Devin, Štivan, Medja vas, Cerovlje, Šempolaj, Slivno.

OBČINA ZGONIK

Zgonik, Salež, Gabrovica.

OBČINA REPENTABOR

Repentabor.

Dolina, Boljunc, Boršt, Ricmanje, Domjo, Mačkovoje, Prosek.

OBČINA DOLINA

Štiramar, Sv. Barbara.

OBČINA MILJE

3. Strokovne šole in tečaji

MESTNA OBČINA TRST

Industrijska strokovna šola Rojan, Industrijska strokovna šola Sv. Ivan, Dveletni industrijski strokovni tečaj Opčine, Dveletni trgovski strokovni tečaj Prosek, Dveletni trgovski strokovni tečaj Kačnara, Strokovni tečaj Sv. Križ.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA

Dveletni industrijski strokovni tečaj Nabrežina.

OBČINA DOLINA

Dveletni industrijski strokovni tečaj Dolina.

Zgoraj omenjeni strokovni tečaj se spremene v strokovne šole v skladu z italijanskimi zakoni.

4. Srednje šole v Trstu

Nižja srednja šola, Via delle Scuole Nuove, Sv. Jakob, Državna realna in klasična gimnazija, Via Lazaretto Vecchio 9, Državno učiteljske, Piazzale Gioberti, Sv. Ivan, Trgovska akademija, Piazzale Gioberti, Sv. Ivan.

ITALIJANSKE ŠOLE

Poslujoče zdaj na področju, ki preide pod jugoslovansko upravo v skladu s Spomenico o soglasju.

1. Otroški vrtci

Koper

2. Italijanski razredi v otroški vrtcih

Izola, Buje, Novi grad, Piran, Sečovlje, Umag.

3. Osnovne šole

Umag, Kostajnica, Koper, Sv. Lucija, Buje, Momjan, Smedcica, Brtonigla, Novi grad, Piran, Sečovlje Grožnjan, Sv. Nikolaj in Prade.

4. Strokovne šole

(osemletke)

Koper, Izola, Sečovlje, Buje, Umag, Novi grad, dveletna šola, italijanski razred v triletni ženski obrtni šoli v Kopru.

5. Srednje šole

Klasična gimnazija Koper, Realna gimnazija Piran, Dveletna trgovsko tehnična šola Izola

Pisma glede ostalih vprašanj

KULTURNI DOMOVI

Pismo italijanske vlade jugoslovanski vladi:

Moja vlada Vas želi obvestiti, da bo po prevzemu uprave nad področjem, za katero bo odgovorna po določbah Spomenice o soglasju, parafirane dne 5. oktobra 1954 v Londonu, zagotovila poslopje v Rojanu ali kakem drugem predmestju, v katerem bo dom kulture za slovensko prebivalstvo Trsta, in dala na razpolago tudi sredstva za zgraditev in opremo novega doma kulture v Ulici Pertronio. Potrjuje se, da je tudi Narodni dom pri Sv. Ivanu na razpolago za uporabo kot dom kulture.

Moja vlada meni, da je tudi jugoslovanska vlada pripravljena blagohotno pročitati zahteve italijanskih kulturnih organizacij glede dodatnih prostorov za njihove kulturne dejavnosti na področju, ki pride pod jugoslovansko upravo.

5. oktobra 1954.

Odgovor jugosl. vlade italijanski vladi:

Zelim se Vam zahvaliti za Vaše pismo z dne 5. oktobra t. l., nanašajoče se na poslopja, ki bodo na razpolago slovenskim kulturnim organizacijam v Trstu in njegovih predmestjih, ter Vas ob-

TRAITÉ

entre la République socialiste fédérative de Yougoslavie et la République Italienne

Les Parties contractantes,

Convaincues que la coopération pacifique et les relations de bon voisinage entre les deux Pays et leurs peuples correspondent aux intérêts essentiels des deux Etats,

Considérant que les accords qu'elles ont conclus jusqu'à présent ont créé des conditions favorables au développement ultérieur et à l'intensification des relations réciproques,

Convaincues que l'égalité entre Etats, la renonciation à l'emploi de la force et le respect conséquent de la souveraineté, de l'intégrité territoriale et de l'inviolabilité des frontières, le règlement pacifique des différends, la non-ingérence dans les affaires intérieures des autres Etats, le respect des droits fondamentaux et des libertés, associés à l'application de bonne foi de toute obligation internationale, représentant la base de la sauvegarde de la paix et de la sécurité internationale et du développement des relations amicales et de la coopération entre les Etats.

Confirmant leur loyauté envers le principe de la protection la plus ample possible des citoyens appartenant aux minorités (groupes ethniques), découlant

POGODBA

med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Republiko Italijo

Pogodbениci, ki sta

prepričani, da miroljubno sodelovanje in dobri sosedski odnosi med državama ter njunimi narodi ustrezajo bistvenim interesom obeh držav,

in mnenja, da so doslej sklenjeni sporazumi ustretili ugodne pogoje za nadaljnji razvoj in krepitev njunih medsebojnih odnosov,

in prepričani, da so enakopravnost med državami, odstopanje od uporabe sile in dosledno spoštovanje suverenosti, teritorialne integritete in nedotakljivosti meja, miroljubno reševanje sporov, nevmешavanje v notranje zadeve drugih držav, spoštovanje temeljnih pravic in svoboščin ob izpolnjevanju vseh mednarodnih obveznosti v dobri veri — podlaga za ohranitev miru in mednarodne varnosti in za razvoj prijateljskih odnosov in sodelovanja med državami,

ter potrjujeja svojo privrženost načelu največjega možnega varstva državljanov — pripadnikov manjšin, ki izvira iz njunih ustav in njune notranje zakonodaje

de leurs Constitutions et de leurs droits internes, que chacune des deux Parties réalise d'une manière autonome, en s'inspirant également des principes de la Charte des Nations Unies, de la Déclaration Universelle des Droits de l'Homme, de la Convention sur l'élimination de toute forme de discrimination raciale et des Pactes Universels des Droits de l'Homme.

Animées du désir de manifester par le présent Traité l'intention commune d'intensifier, dans l'intérêt des deux Pays, les rapports existants de bon voisinage et de coopération pacifique.

Convaincues également que cela contribuera au renforcement de la paix et de la sécurité en Europe,

Sont convenues de ce qui suit:

Article 1

La frontière entre la République Socialiste Fédérative de Yougoslavie et la République Italienne, pour la partie qui n'est pas indiquée comme telle dans le Traité de paix avec l'Italie du 10 février 1947, est décrite par le texte à l'Annexe I et tracée sur la carte à l'Annexe II du présent Traité.

En cas de divergence entre la description de la frontière et la carte, le texte fera foi.

Article 2

La frontière entre les deux Etats dans le Golfe de Trst est décrite par le texte à l'Annexe III et tracée sur la carte à l'Annexe IV du présent Traité.

En cas de divergence entre la description de la frontière et la carte, le texte fera foi.

Article 3

La nationalité des personnes qui en date du 10 juin 1940 étaient ressortissants italiens et avaient leur rési-

in ga vsaka stran uresničuje avtonomno, pri čemer se ravna tudi po načelih ustanovne listine Združenih narodov, univerzalne deklaracije o človekovih pravicah, konvencije o preprečevanju kakršnikoli oblik rasne diskriminacije in univerzalnih paktov o človekovih pravicah,

sta se v želji, izraziti s to pogodbo skupen namen, da v dobro obeh držav razširita sedanje dobre sosedske odnose in miroljubno sodelovanje,

in v prepričanju, da bo to prispevalo h krepitvi miru in varnosti v Evropi,

sporazumeli o naslednjem:

1. člen

Tisti del meje med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Republiko Italijo, ki ni označen kot takšen v mirovni pogodbi z Italijo z dne 10. februarja 1947, je opisan v prilogi I in vrisan na karti v prilogi II k tej pogodbi.

Če se opis meje in karta ne ujemata, je odločilen besedni opis.

2. člen

Meja med državama v Tržaškem zalivu je opisana v prilogi III in vrisana na karti v prilogi IV k tej pogodbi.

Če se opis meje in karta ne ujemata, je odločilen besedni opis.

3. člen

Državljanstvo oseb, ki so bile na dan 10. junija 1940 italijanski državljani in imele stalno prebivališče na

dence permanente sur le territoire visé à l'article 21 du Traité de Paix avec l'Italie du 10 février 1947, ainsi que celle de leurs descendants, nés après le 10 juin 1940, est réglée respectivement par la loi de l'une ou de l'autre des Parties, selon que la résidence des dites personnes au moment de l'entrée en vigueur du présent Traité se trouve sur le territoire de l'une ou de l'autre des Parties.

Les personnes faisant partie de la minorité yougoslave (du groupe ethnique yougoslave) et les personnes faisant partie de la minorité italienne (du groupe ethnique italien) auxquelles s'appliquent les dispositions de l'alinéa précédant auront la faculté de se transférer respectivement sur se territoire yougoslave et sur le territoire italien, sous les conditions prévues par l'échange de lettres à l'Annexe VI du présent Traité.

En ce qui concerne les ménages, il sera tenu compte de la volonté de chacun des conjoints et, dans les cas où celle-ci coïnciderait, il ne sera pas tenu compte de l'éventuelle différente appartenance ethnique de l'un ou de l'autre conjoint.

Les enfants mineurs suivront l'un ou l'autre de leurs parents d'après la réglementation de droit privé applicable en matière de séparation sur le territoire où les parents ont leur résidence permanente au moment de l'entrée en vigueur du présent Traité.

Article 4

Les deux Gouvernements concluront, dans les meilleurs délais, un Accord sur une indemnisation globale et forfaitaire, qui soit équitable et acceptable pour les deux Parties, des biens, droits et intérêts des personnes physiques et juridiques italiennes, situés dans la partie du territoire visée à l'article 21 du Traité de Paix avec l'Italie du 10 février 1947, comprise dans les frontières de la République Socialiste Fédérative de Yougoslavie,

ozemlju, navedenem v 21. členu mirovne pogodbe z Italijo z dne 10. februarja 1947, ter njihovih potomcev, rojenih po 10. juniju 1940, ureja zakonodaja ene ali druge strani, glede na to, ali imajo takrat, ko začne veljati ta pogodba, svoje stalno prebivališče na ozemlju ene ali druge strani.

Osebe, ki pripadajo jugoslovanski manjšini, in osebe, ki pripadajo italijanski manjšini, ter veljajo zanje določbe prejšnjega odstavka, se bodo lahko preselile na ozemlje Socialistične federativne republike Jugoslavije oziroma italijansko ozemlje pod pogoji, ki so predvideni z izmenjavo pisem iz priloge VI k tej pogodbi.

Glede družin bo upoštevana volja vsakega zakonca; če pa se bosta njuni volji ujemali, ne bo upoštevana morebitna različna etnična pripadnost enega ali drugega zakonca.

Mladoletni otroci bodo sledili enemu ali drugemu od staršev po določbah civilnega prava, ki veljajo za razvezo na ozemlju, na katerem imajo starši stalno prebivališče takrat, ko začne veljati ta pogodba.

4. člen

Vladi bosta čimprej sklenili sporazum o pravični in za obe strani sprejemljivi globalni in pavšalni odškodnini za dobrine, pravice in interese italijanskih fizičnih in pravnih oseb na delu ozemlja, navedenega v 1. členu mirovne pogodbe z Italijo z dne 10. februarja 1947, zajetem z mejami Socialistične federativne republike Jugoslavije, ki so jih nacionalizirala ali razlastila ali z drugimi ukrepi omejila jugoslovanska vo-

lesquels ont fait l'objet de mesures de nationalisation ou d'expropriation ou d'autres arrêtés restrictifs de la part des Autorités militaires, civiles ou locales yougoslaves à partir de la date de l'entrée des Forces Armées Yougoslaves sur ledit territoire.

A cet effet, les deux Gouvernements entameront des négociations dans un délai de deux mois à partir de la date de l'entrée en vigueur du présent Traité.

Au cours de ces négociations, les deux Gouvernements examineront dans un esprit favorable la possibilité de laisser, dans un certain nombre de cas, aux ayants droit qui en feront demande dans un délai à fixer, la libre disponibilité des biens immobiliers cides- sus mentionnés, qui aient été déjà confiés à l'usage ou à l'administration des membres proches de la famille du titulaire ou dans des cas similaires.

Article 5

Afin de régler la matière des assurances sociales et des pensions de retraite des personnes visées à l'article 3 du présent Traité, les deux Parties concluront aussitôt que possible un accord portant sur les questions qui, d'après le Protocole général du 14 novembre 1957, ne sont pas déjà réglées par l'Accord stipulé entre elles à la même date.

A cet effet, les deux Gouvernements entameront des négociations dans un délai de deux mois à partir de la date de l'entrée en vigueur du présent Traité.

Jusqu'à la conclusion de l'Accord prévu au premier paragraphe de cet article, la sauvegarde des intérêts des personnes qui bénéficieraient actuellement d'assurances sociales ou de pensions de retraite, et qui rentrent dans le nombre de celles visées à l'article 3 du présent Traité, est assurée par les mesures figurant à l'Annexe IX du présent Traité.

jaška, civilna ali krajevna oblastva od prihoda jugoslovanskih oboroženih sil na to ozemlje.

V ta namen bosta vladi začeli pogajanja v dveh mesecih po uveljavitvi te pogodbe.

Med pogajanja bosta vladi dobrohotno obravnavali možnost, da se v določenem številu primerov upravičencem, ki zaprosijo za to v določenem roku, omogoči prosto razpolaganje z omenjenimi nepremičninami, katero so bile zaupane v uživanje ali upravljanje bližnjim sorodnikom lastnika, ali v podobnih primerih.

5. člen

Da bi bila urejena vprašanja s področja socialnega zavarovanja in pokojnin za osebe, omenjene v 3. členu te pogodbe, bosta strani po možnosti čimprej sklenili sporazum o vprašanjih, ki po splošnem protokolu z dne 14. novembra 1957 še niso bila urejena s sporazumom, sklenjenim med njima istega dne.

V ta namen bosta vladi začeli pogajanja v dveh mesecih po uveljavitvi te pogodbe.

Dokler ne bo sklenjen sporazum, predviden v prvem odstavku tega člena, bo osebam, ki sedaj uživajo pravico do socialnega zavarovanja ali do pokojnine in so zajete s 3. členom te pogodbe, zagotovljeno varstvo interesov z ukrepi, ki so predvideni v prilogi IX k tej pogodbi.

Article 6

Les deux Parties confirment leur volonté de développer ultérieurement leur coopération économique ayant en vue notamment l'amélioration des conditions de vie des populations frontalières des deux Pays.

Dans ce but, elles ont simultanément stipulé un Accord sur le développement de la coopération économique.

Article 7

A la date de l'entrée en vigueur du présent Traité, le Mémorandum d'Accord de Londres du 5 octobre 1954 et ses annexes cessent d'avoir effet dans les relations entre la République Socialiste Fédérative de Yougoslavie et la République Italienne.

Chaque Partie en donnera communication au Gouvernement du Royaume-Uni de Grande Bretagne et d'Irlande du Nord, au Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, et au Conseil de Sécurité des Nations Unies, dans un délai de trente jours à partir de l'entrée en vigueur du présent Traité.

Article 8

Au moment où cesse d'avoir effet le Statut spécial annexé au Mémorandum d'Accord de Londres du 5 octobre 1954, chaque Partie déclare qu'elle maintiendra en vigueur les mesures internes déjà arrêtées en application du Statut susmentionné en qu'elle assurera dans le cadre de son droit interne le maintien du niveau de protection des membres des minorités respectives (des groupes ethniques respectifs), prévu par les normes du Statut spécial échu.

Article 9

Le présent Traité sera ratifié aussitôt que faire se pourra et entrera en vigueur à la date de l'échange des instruments de ratification simultanément avec l'Accord

6. člen

Strani potrjujeta svojo odločenost, da bosta še naprej pospeševali medsebojno gospodarsko sodelovanje, pri čemer bosta zlasti pazili na zboljšanje življenjskih razmer obmejnega prebivalstva obeh držav.

S tem namenom sta hkrati sklenili sporazum o pospeševanju gospodarskega sodelovanja.

7. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pogodba, neha veljati v odnosih med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Republiko Italijo londonski memorandum o soglasju z dne 5. oktobra 1954 s prilogami.

Vsaka stran bo to sporočila vladi Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske, vladi Združenih držav Amerike ter Varnostnemu svetu Združenih narodov v 30 dneh od uveljavitve te pogodbe.

8. člen

Takrat, ko neha veljati specialni statut, priložen k londonskemu memorandumu o soglasju z dne 5. oktobra 1954, izjavi vsaka stran, da bo ohranila v veljavi notranje ukrepe, ki jih je že sprejela pri izvajanju omenjenega statuta, in da bo v okviru svojega notranjega prava zagotovila pripadnikom zadevnih manjšin enako raven varstva, kot jo je določal specialni statut, ki neha veljati.

9. člen

Ta pogodba bo po možnosti ratificirana čimprej in bo začela veljati na dan, ko bodo izmenjane ratifikacijske listine, hkrati z danes podpisanim sporazu-

signé en date d'aujourd'hui concernant le développement de la coopération économique entre les deux Pays.
L'échange, des instruments de ratification se fera à Belgrade.

Fait à Osimo (Ancona), le 10 novembre 1975, en double original en langue française.

Pour le Gouvernement
de la République Socialiste
Fédérative de Yougoslavie
Miloš Minić (m. p.)

Pour le Gouvernement
de la République
Italienne
Mariano Rumor (m. p.)

mom o pospeševanju gospodarskega sodelovanja med državama.

Ratifikacijske listine bodo izmenjane v Beogradu.

Sestavljeno v Osimu (Ancona) na dan 10. novembra 1975 v dveh francoskih izvornikih.

Za vlado
Republike Italije:
Mariano Rumor s. r.

Za vlado
Socialistične federativne
republike Jugoslavije:
Miloš Minić s. r.

25